

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол № 1 від 27.08. 2019 р.

Зав. кафедри

Т.В. Кожухова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»
(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Штик Ю.В.
доц. кафедри обліку та аудиту,
к.е.н., доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напряму підготовки 071 «Облік і оподаткування»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	2
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	134
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль: засвоєння студентами методологічних принципів та правил організації й ведення бухгалтерського обліку операцій надання фінансових послуг фінансовими установами.

Завдання: отримання практичних навичок з документування господарських операцій надання фінансових послуг, їх відображення у системі бухгалтерських рахунків, формування фінансової звітності фінансових установ.

Предмет: господарська діяльність фінансових підприємств.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Організаційно-правові засади діяльності та обліку в недержавних фінансових установах

Тема 2. Облік послуг з надання позик, гарантій та поручительств

Тема 3. Облік в кредитних спілках

Тема 4. Облік в інститутах спільного інвестування

Тема 5. Облік в страхових компаніях

Тема 6. Облік в недержавних пенсійних фондах

Тема 7. Облік в лізингових компаніях

Тема 8. Облік в ломбардах

Тема 9. Облік в факторингових компаніях

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1: Основні засади обліку в недержавних фінансових установах. Облік в інвестиційних фінансових установах					
Тема 1. Організаційно-правові засади діяльності та обліку в недержавних фінансових установах	16	1	-		15
Тема 2. Облік послуг з надання позик, гарантій та поручительств	17	1	2		14
Тема 3. Облік в кредитних спілках	17	1	2		14
Тема 4. Облік в інститутах спільного інвестування	16	1	-		15
Разом за змістовим модулем 1	66	4	4		58
Змістовий модуль 2: Облік в договірних фінансових установах					
Тема 5. Облік в страхових компаніях	17	1	1		15
Тема 6. Облік в недержавних пенсійних фондах	16	0,5	0,5		15
Тема 7. Облік в лізингових компаніях	17	1	1		15
Тема 8. Облік в ломбардах	17	1	1		15
Тема 9. Облік в факторингових компаніях	17	0,5	0,5		16
Разом за змістовим модулем 2	84	4	4		76
Усього годин	150	8	6		134

4. Теми практичних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Практичне заняття Облік послуг з надання позик, гарантій та поручительств	2
2	Практичне заняття Облік в кредитних спілках	2
3	Практичне заняття Облік в страхових компаніях	2
4	Практичне заняття Облік в ломбардах	2
Всього		8

5. Індивідуальні завдання

1. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання

запропоноване у темі 3 «Облік в кредитних спілках» другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни.

2. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 8 «Облік в ломбардах» другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Основні засади обліку в недержавних фінансових установах. Облік в інвестиційних фінансових установах	58	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Небанківські фінансово-кредитні установи як частина кредитної системи. Сутність небанківських фінансово-кредитних установ. Класифікація небанківських фінансово-кредитних установ. Спільні та відмінні риси у порівнянні з банками. Державне регулювання діяльності небанківських фінансово-кредитних установ в Україні. Бухгалтерський облік й порядок оподаткування операцій надання коштів у позику. Порядок оподаткування кредитних спілок. Порядок оподаткування інститутів спільного інвестування Джерела [1, 2,3,4, 5, 6, 7, 9]. 2. Самогестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Змістовий модуль 2. Облік в договірних фінансових установах	76	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Організація управлінського обліку в страхових компаніях. Бухгалтерський облік страхових виплат за договорами страхування та перестраховання. Особливості ведення персоналізованого обліку в системі недержавного пенсійного забезпечення. Порядок оподаткування лізингових компаній правове. Порядок оподаткування ломбардів. Джерело [3, 4, 5, 6, 7, 9. 10, 12]. 2. Самогестування.. 3. Самоперевірка знань.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань

7. Результати навчання

1. Знання теоретичних основ методологію та організацію обліку на підприємствах
2. Знання законодавчо – нормативних документів, які регламентують бухгалтерський облік
3. Знання методів і прийомів бухгалтерського обліку
4. Знання основних положень Міжнародних стандартів фінансової звітності
5. Розуміння напрямів побудови рахунків та подвійного запису
6. Розуміння порядку використання облікової інформації для складання звітності, економічного аналізу, контролю, прийняття управлінських рішень
7. Уміння визначити та надавати характеристику рахункам бухгалтерського обліку та формам фінансової звітності

8. Уміння застосовувати чинні законодавчі і нормативно-правові документи для складання і надання звітності підприємств
9. Уміння складати бухгалтерські документи, розрахунки, форми звітності дотримуючись законодавчих актів
10. Уміння складати фінансову звітність за національними стандартами обліку

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання		100
15	20	15	50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс]: [прийнятий постановою ВРУ N 436-IV від 16.01.2003, станом на 13.10.2010]. - Електрон. текстові дані. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI.
3. Закон України «Про державні лотереї» від 06.09.2012 р. №5204-VI
4. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 р. №2654-III.
5. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» від 15.03.2001 р. №2299-III.
6. Закон України «Про кредитні спілки» від 20.12.2001 р. №2908-III.
7. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 р. №1057-IV.
8. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 р. №85/96-ВР.
9. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. №2664-III
10. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 р. №723/97-ВР.
11. Лень В.С. Облік і аудит у страхових організаціях : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - К.: Центр. учб. л-ри, 2009. - 408 с.
12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73

Допоміжна

13. Говорушко Т.А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку: монографія / Т.А. Говорушко, В.М. Стецюк, О.Ю. Толстенко.— К.: «Центр учбової літератури», 2013. — 168 с.
14. Науменкова С.В. Недержавне пенсійне забезпечення. —К.: Знання, 2010. — 66 с.
15. Науменкова С.В. Ринок фінансових послуг: Навч. посіб. С.В.Науменкова, С.В.Міщенко. - К.: Знання, 2010. - 532 с.
16. Науменкова С.В. Розвиток фінансового сектору України в умовах формування нової фінансової архітектури: монографія / С.В.Науменкова, С.В.Міщенко. — К.: Центр наукових досліджень НБУ, 2009. — 384 с.
17. Прокопенко Ж. Особливості облікового відображення формування технічних резервів у страховій компанії // Бухгалтерський облік і аудит. — 2013. - №3. — С. 34-41.
18. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. : рекомендоване М-вом освіти і науки України для студ. вищ. навч. закл. / [Л. О. Омелянович [та ін.]] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського, Каф. фінансів, за ред. Л.О.Омелянович . — Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. — 252 с.
19. Слободяник Ю.Б., Хоменко Ю.О. Проблеми обліку основної діяльності лізингових компаній // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - №3(6). -2009. —С. 155 – 158.

20. Федорищева А.М., Кисляк Н.П. Роль управлінського обліку в страхових компаніях // Держава та регіони, Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – №7. – С. 202-206.

Інформаційні ресурси

21. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з екрана.
22. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
23. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
24. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>. – Назва з екрана.
25. Електронний фонд Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua> – Назва з екрана

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри

_____ Т.В. Кожухова

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Основні засади обліку в недержавних фінансових установах. Облік в інвестиційних фінансових установах	4	Жовтень- Січень 2020 року	4	Жовтень - Січень 2019 року	58	Жовтень 2019 року	16.10.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Облік в договірних фінансових установах	4	Жовтень- Січень 2020 року	4	Жовтень - Січень 2019 року	76	Січень 2020 року	24.01.2020 р.
3	Індивідуальне завдання						24.01.2020 р.	